

comune di trieste

GRADSKI MUZEJ ORIJENTALNE UMJETNOSTI TRST

Gradski muzej orijentalne umjetnosti

Civico Museo d'Arte Orientale

Via San Sebastiano, I

Trieste

+39 040 3220736 | +39 040 6754068

museoarteorientale@comune.trieste.it
www.museoarteorientaletrieste.it

Slike

Naslovica, jedan od simbola muzeja
Katsushika Hokusai

Veliki val kod obale Kanagawe
Oko 1830.-1832.
Višebojni drvorez

Stražnja strana naslovnice
Budai
Kina, dinastija Qing (1644.-1911.), 18. stoljeće
Bijeli kineski porculan

I.
Vaza, keramika celadon
Kina, dinastija Yuan (1279.-1368.), 14. stoljeće
Reljefni ukras ispod zelene cakline

2.
Suknja
Kina, dinastija Qing (1644.-1911.), kraj 19. stoljeća
Izvezena svila

3.
"Plavo-bijeli" tanjur za izvoz, tipa Kraak
Kina, dinastija Ming, razdoblje Wanli (1573.-1619.)
Porculan, kobaltnoplava ispod cakline

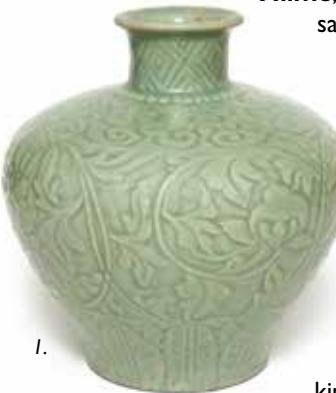
4.
Netsuke s prikazom Daikokua
Japan, razdoblje Edo (1615.-1868.), 19. stoljeće
Izrezbarena bjelokost

5.
Utagawa Hiroshige (1797.-1858.)
Izlazeći mjesec
Oko 1832.
Višebojni drvorez

Smješten u srcu Trsta, nedaleko od trga Piazza dell'Unità d'Italia, Civico Museo d'Arte Orientale (Gradski muzej orientalne umjetnosti) nalazi se u patricijskom zdanju iz polovice 18. stoljeća, **palazzetto Leo**, po tršćanskoj obitelji koja ga je dala sagraditi. Godine 1954. grofica Margherita Nugent, posljednja vlasnica, ostavila je zgradu u nasljedstvo Općini Trst, a od 2001. godine u njemu su izložene orijentalne zbirke Gradskih muzeja povijesti i umjetnosti (Civici Musei di Storia e Arte), koje obuhvaćaju porculanske posude, grafike i slike, skulpture, večernje haljine, oružje i glazbene instrumente porijeklom većinom iz Kine i Japana.

RAZLOZI JEDNE ZBIRKE

Trst, kao pomorska luka austrougarske carevine, počevši od 18. stoljeća bila je mjesto pristajanja brodova i dolaska ljudi iz raznih dalekih krajeva te povlašteni centar za prikupljanje izvaneuropskih predmeta. To je bio razlog zbog kojeg su pomorski časnici, kolezionari, umjetnici i dobrostojeće obitelji, svojom ostavštinom i darivanjem, obogatili općinske zbirke mnogim artefaktima koji su iz Kine i Japana stizali brodovima i parobrodima Austrijskog Lloyda, društva za pomorsku plovvidbu, odnosno onim brodovima koji su među prvima prošli Sueski kanal. Između druge polovice 19. stoljeća i prvih desetljeća 20. stoljeća formirane su kinesko-japanske zbirke na valu antropološke znatiželje (*surimono*, *netsuke* i kineska svila) i traganja za egzotičnim predmetima pokućstva (porculanske posude i *ukiyo-e* slike). Ti su predmeti bili prisutni ne samo u domovima najuglednijih obitelji (Caccia, Currò, Barzilai, Artelli, Sartorio, Piacere), intelektualaca i kolezionara, kao u slučaju **Carla Zanelle**, Lloydovog posrednika u Hong Kongu, i **Maria Morpurga de Nilme**, nego još uvijek čine sastavni dio pokućstva dvorca Castello di Miramare, kao dokaz strasti prema Orijentu nadvojvode **Ferdinanda Maksimilijana Habsburga**, strastvenog kolezionara egzotičnih predmeta i kineskog porculana.

OBLAZAK MUZEJA

Prva dvorana u prizemlju – namijenjena privremenim izložbama zajedno sa susjednom dvoranom – želi evocirati kinesku **radionicu Wünsch (Gabinetto Cinese Wünsch)**, jednu vrstu trgovačke radnje između dućana i muzeja, specifične za Trst u razdoblju između 1840. i 1890. godine. Treća dvorana izlaže mali ali dragocjen nukleus skulptura **Gandare** iz razdoblja između I. i IV. stoljeća p.Kr., koje su prikupljene za vrijeme poznate talijanske ekspedicije na Karakorum 1954. godine, koju je vodio Araldo Desio, a kojom je osvojen vrh K2.

Prvi je kat u cijelosti posvećen umjetnosti **Kine**. Dvije su temeljne tajne kineske kulture: **porculan** i **svila**, a sumiraju tisućugodišnje znanje i dobro su posvjedočene serijom svilenih haljina XIX. stoljeća i porculana iz dinastije Song (960. – 1279. g.), Yuan (1279. – 1368. g.), Ming (1368. – 1644. g.) i Qing (1644. – 1911. g.). U vitrinama središnje dvorane mogu se razgledati kamenjače **celadon** u zelenoj boji žada iz XII. – XIV. st., i „plavo-bijeli“ porculan koji potječe iz takozvanog „zlatnog doba“ porculana za vrijeme dinastije Ming, nakon čijeg kraja se proizvodnja ove posebne vrste porculana jako intenzivirala, jer je kobalt, element zaslužan za plavu boju, koji se prije uvozio iz Srednjeg istoka (naročito Perzije), tada otkriven i na području Kine. Počevši od dinastije Qing, Kinezi su uveli i povećali ukrašavanje porculana dekoracijama u raznim bojama tzv. tehnika **famille verte** („zelena porodica“) i **famille rose** („ružičasta porodica“), kao što je prikazano nekim izloženim predmetima. Muzej čuva i nekoliko primjeraka takozvanog porculana „**blanc de Chine**“,

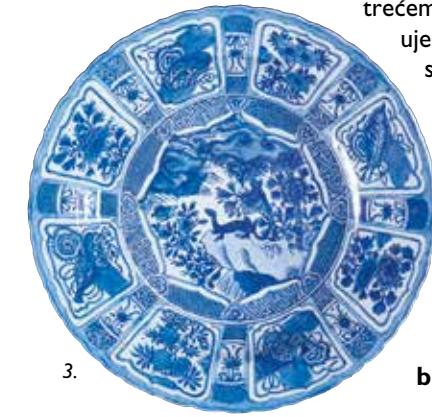
koji se proizvodio od razdoblja vladavine dinastije Ming do kasnog razdoblja vladavine dinastije Qing. U trećoj je dvorani izložen odabir **talijanske i europske majolike i porculana orijentalne inspiracije**, kao dokaz jednog od višestrukih aspekata koji je poprimio ukus za egzotično u Europi od 17. stoljeća nadalje.

Smješten na drugom i trećem katu, odjel posvećen **Japanu** izlaže artefakte većinom iz razdoblja Edo ili Tokugawa (1615. – 1868. g.) i Meiji (1868. – 1912. g.). Na drugom se katu muzej može pohvaliti bogatom serijom **drvoreza** čiji su autori umjetnici **Utamaro, Hokusai, Hiroshige, Kunisada i mnogi drugi majstori**

tehnike ukiyo-e („plutajući svijet“), a koji prikazuju svakodnevni život u svim njegovim aspektima. Ovaj umjetnički žanr odnosio se na poseban segment društva iz razdoblja Edo, odnosno na srednju klasu nastalu u doba mira i blagostanja, koja je željela uživati u blagodatima života. Taj iskaz *joie de vivre* vidljiv je u dragocjenim artefaktima od bjelokosti (*netsuke*), od metala i u tehniци laka (kao što je kutija za pisaci pribor *suzuri-bako*), ali i u strasti prema kazalištu kabuki, koje je ovde predstavljeno drvorezima, maskama i glazbenim instrumentima. Nadalje, izloženi su predmeti od porculana, koji izražavaju sposobnost japanske kulture da prisvoji i razvije tajnu svojstvenu drevnoj kineskoj mudrosti. Od XVII. stoljeća porculan se proizvodio po kineskim postupcima u Japanu, da bi se, između ostalog, i izvozio, i to posebno porculan **Imari**, nazvan po luci iz koje se izvozio nakon proizvodnje u radionicama grada Arite.

U muzeju se nalazi bogata zbirka **japanskog oružja od XV. do XIX. stoljeća**, u kojoj se ističu dragocjeni japanski mačevi katana i wakizashi, te dva **oklopa samuraja** izložena na

trećem katu, gdje se ujedno nalazi odabir skulptura, posuda i drugih artefakata kojima je cilj posvjedočiti o japanskoj vjerskoj tradiciji pomoći kultova i obreda **šintoizma i budizma**.

ZAŠTO OTKRITI DALEKI ISTOK?

Od XVI. stoljeća Portugalci i Španjolci, u okrutnoj konkurenциji s Nizozemcima, putem dominacije na morima, otimali su se za bogatu trgovinu s Dalekim istokom, a posebno s Kinom. U starom je svijetu Put svile bio prvi kontakt sa tim civilizacijama, dok je u modernom vremenu plovvidba favorizirala artefakte podrijetlom iz zemalja koje su razvile svoju kulturnu tradiciju, neovisno od europske. Osim toga, okončanjem izolacije Japana (1858. g.), svakojaka građa u obilju je pristigla u Europu označivši početak fenomena

Japonisme: od druge polovice 19. stoljeća slikari, kipari i arhitekti, s jedne strane, te radionice koje su izradivale predmete zapadnog pokućstva, s druge strane, obnovile su svoje modele i repertoare, ujedno zahvaljujući poznavanju porculana, grafike, slike i tekstila dalekog istoka. Posjetiti Gradski muzej orijentalne umjetnosti u Trstu (Civico Museo d'Arte Orientale di Trieste) znači proširiti saznanja izvan eurocentričnog konteksta i otkriti zašto su umjetnici poput Maneta i van Gogha svesrdno voljeli japanske kolorirane drvoreze *ukiyo-e*.